

ROMÂNULU.

DIARIU POLITICU, COMERCIALE, LITERARIU.

(ARTICOLELE TRĂMISE ȘI NEPUBLICATE SE VORU ARDE).

Direptoriul diariului: C. A. ROSETTI. — Gerante răspunzătorii: ANGHELU IONESCU.

Pentru abonare și reclamară se voru adresa la Administratoriul diariului Gr. Serurie, Pas. Român No. 48.

Va eși în tôte zilele afară de Lunia și a doua-ți după Serbătoră.

Abonarea pentru București pe an...	128 lei
Sese lune.....	64 —
Trei lune.....	32 —
Pe lună.....	11 —
Unu esemplariu.....	24 par
Încălzirea linia de 30 litere.....	1 leu
Interpuni și reclamară linia.....	3 lei

Abonarea pentru districtu pe an... 152 lei
 Sese lune..... 76 —
 Trei lune..... 38 —
 Abonamentele începă la 1 și 16 ale fie-cării lunii
 Ele se facă în districte la corespondințiu diariului și prin poste.
 La Paris la D. Hallegrain, rue de l'ancien ne comédie, 5, pe trimestru 20 franci.
 În Austria la direcțiile postale și la agințiile de abonare, pe trimestru 10 fiorini, argintu valută austriacă.
 48.

OSOIU

Violare de legi, spoliare a proprietății, mare compromitere a cestiunilor averilor Statului, scandalu, și prin urmare scădere a Statului Român. Aceste sîr tû faptele ministeriului N. Crezulescu; mai adăogindă că cine dă nă moșă a Statului pôte da totulu.

REVISTA POLITICA.

Bucuresei, 29 Brumarelă
10 Brumariu

Scirile din afară ne mai putindă avè nici uă însemnătate până se ne vie fotele cari conțină cuvintulu Imperatului Napoleone și impresiunea se elu a produsu, se profităm de timpul și spațiulu ce avem spre a lămurii situațiunea din întru.

Adunarea se deschide, dumiică viitoră, și dîșerăm și orl, că misiunea diaristicea se sfîrșește cîndu începe accă-a a deputaților; sau mai dreptu se scimbă. Cîndu Adunarea este închisă atunci diaristica este datoră a vedea totu ce face reu s'a supune descoperirile și opiniunile sale ministrilor. Atunci diaristica cercetăză tôte trebile cele mai urginți ale națiunii, ascultă ideiele și voințele iei, le espune Ministrilor și pregătêșce astîfelu materialele, cu care apoi, deputații, în unire cu Ministrii, se servescă pentru construirea noului edificiu. Cîndu se deschide Adunarea, Pressa nu mai are altă misiune de cătă a da sémă despie ce se face și nu se face, a areta binele și a critica reulu, spre a cunosce națiunea care parte a Camerei a susținut cele mai bune ideie, și spre a putea judeca între puterea executivă și cea legislativă cîndu se ivesc între ele osebite de opinii. Spre a ne implini misiunea noastră, până în ajunulu deschiderii Adunării, publicarăm, în aceste zile, cele dupe urmă studiè asupra situațiunii; suptu titulu, „Pericolele stării aptuale“, și vomo începe mănè, publicarea unor studiè politice cu care vomo încheia campania diaristicea din anul 1863.

Pentru astă-ți, și înacéstă parte a foiel, avem se mai aducem aminte noului Ministeriu că nu vedurăm pân' acum Monitoriulu publicandă legea votată de Adunare dupre necompatibilitatea mandatulu de deputați în funcțiunile salariate ale Statului. Se dice că ministeriulu actuale a venit la putere pentru a curma conflictulu între ambele puteri mari ale Statului; pentru a înlătura ucidetoriulu guvernamentu personale și a intra cu toții în guvernamentulu constituționale. Prea bine. Daru unde sunt faptele? și cea d'antelă nu este cea-a d'a asicura independința deputaților? Cumu va fi daru cea independința cîndu guvernulu va avè în Adunare 40 de deputați, cari sîntu prefecți, Președinți și judecători? Oare trebe multu spiritu pentru ca se înțelegem c'acei judecători și președinți mișcatori, Prefecți și coloneli, sîntu puși în pozițiunea cea critică d'a supune sau mandatulu lor puterii e-

secutive, sau supunerea lor de funcționari, mandatulu lor? Acéstă o scitū toți. Prin urmare suntem în dreptu a dice, că dacă ministeriulu aptuale nu va promulga acea lege, elu nu voiesce deputați în Adunare ci funcționari. Restulu se n'îțelege de sine. Ministeriulu care dechiară că nu pôte guvernă cu deputați, ci numai cu funcționari salariați și mișcatori, dechiară că nu va merge pe calea cea mare a luminei, a dreptății, libertății. Se fiă constatatū acestu mare adeveru, și s'asceptămū apoi faptele, dupe care se judecămū pe ministrii precumū asceptămū totu faptele ca se judecămū și pe Adunare, și pe drēpta, și pe stînga, și coalițiunea parlamentaria și coalițiunea guvernamentale.

Ministeriulu a trimisū deputaților circularia de invitare. Daru datu-ă ore și ordine spre a le da cai de poste? și rugatu-ă pe dd. deputați, a regula, împreună cu direpțiile locale ale postei, zilelele plecării lor? Nu scimū nimicū, și nu vedurăm vorbindu-se nimicū în Monitoriū. De nu se voru fi luatū aceste masure, atunci se fiă constatatū că dacă Adunarea nu se va putè completa la 4 Noembre, culpa va fi a neprevederii puterii executive.

Aretarămū, într'unulu din numerele trecute că Ministeriulu aptuale iè solidaritatea actelorū fostulu ministeriu în privința renumitelorū lui acte cunoscute suptu numirea, „Costangalia-Monitoriulu Oastii“, calomnie, provocare, și osindire oficiale. Iè solidaritatea, pri lovirea ce a datū judecătoriu d. Romanescu, degradandulū, coborindulū la uă funcțiune mai mică. D. Romanescu, ne putandū îndura uă asemene lovire, și neputandū-o priimi chiarū în interesulū magistraturei, în interesulū demnității și independinței iei, a datū uă demisiune motivată, daru scrisă în termenii cei mai nobili și cuviincioși. Domnulu ministru alū justiției, dupe ce a lovitū independința magistraturei, în persōna d-lui Romanescu, apoi i-a mai datū uă lovire refusandū d'a priimi uă demisiune motivată. Prin acéstă arētă solidaritate cu actele d-lui Viorianu, și apoi, înfrangere a magistraturilor pân'a priimi lovirile ce i-arū da ministru fără măcarū a putè protesta. Constatămū faptulu și punemū acea demisiune suptu ochii publiculu.

Intrebămū pe d. prim-ministru, ce s'a alesū cu greulū d-lui Ion Ghica, luatū de unu suptu-prefectu, răpitū în cale și răpitū nemesuratū? Acestea ore sîntu preludiile prin cari intrămū în legalitate, în dreptate și'n libertate? Se nu dicemū că „dioa bună se vede de dimineță“ căci ar fi fôrte durerosū și fôrte periculosū.

C. A. R.

PERICOLELE STĂRII ACTUALI.

IV.
 (Unde am ajunsu dupe cinci ani. Convențiunea violată. Desorganizare și corupțiune. Autoritatea desconsiderată. Pericolele cari amenința tēra în întru s'în afara. Cadere și degradare suptu despotismu. Mîntuire brin Revoluțiune. Pe cine cade tōta răspunderea).

Faptele espuse pînă acumū, și declarațiunile făcute însuși de apținūți, de la 1 Fevruariu chiarū, au putut se ne arēte în chipulu celū mai învederatū, cătū de critică și plină de încurcătore și de greutăți era atunci situațiunea țerei. Optū lune au trecutū de cîndu s'a dîșu că nevoiele și suferințele țerei trebuiesc potolite și îndestulate c'ua oră mai înainte spre a nu se împedica dezvoltarea vitalității națiunii române. Ce a făcutū ministeriulu cărnia i s'a aretatū de Adunarea întregă pericolele cari amenința țera? Ce masure a luatū pentru a potoli și îndestula nevoiele și suferințele țerei c'ua oră mai înainte? Majoritatea n'a fostū ascultată, suptu cuvintulu, întrebuintatū de toți ministrii țerei, că tronulu a fostū atacatū și amenințatū a fi resturnatū. Fost'au însă celū puțin ascultați apținūții cari au combătutū majoritatea și cari au dîșu guvernulu cuvintele fôrte grave, că nevoiele și suferințele țerei trebuiesc potolite și îndestulate c'ua oră mai înainte spre a nu se împedica dezvoltarea vitalității națiunii române? Din tôte nemulțămirele aretate de apținūți în privința justiției, administrațiunii, financielorū, legilorū și reformelorū, și pe cari le amū făcutū de ajunsū cunoscute publiculu, ne amū opritū numai asupra acestorū cuvinte cari le repetimū într'adinsū spre a se vedè și înțelegè mai bine cătū a fostū de orbitū și de culpabile guvernulu care a remasū nesimțitoriu înaintea unor atătū de grave cuvinte. Cumpenescă fie-care tōtă însemnătatea acesteia declarațiuni fôrte îngrijitorie: nevoiele și suferințele țerei trebuiesc potolite și îndestulate c'ua oră mai înainte, spre a nu se împedica dezvoltarea vitalității națiunii române, și apoi întrebe, cerceteze, judece ce a făcutū guvernulu în timpū de optū lune?

Guvernulu a închisū Adunarea și a remasū la putere. A închisū Adunarea dupè ce i s'a aretatū reulu prelutindeni, reulu în finacie, reulu în administrațiune, reulu în justiția, reulu în instrucțiunea publică, reulu în legile discordanți, reulu în tôte și prelutindeni. A închisū Adunarea dupe ce i s'a spusū că nevoiele și suferințele țerei trebuiesc potolite și îndestulate c'ua oră mai înainte spre a nu se împedica dezvoltarea vitalității națiunii române, și cîndu scia că fără concursulū Adunării este în neputință de a face vre uă lucrare legale și în adevèrū folositoră pentru binele publicū A închisū Adunarea și a remasū optū lune la putere, fără se fi disolvatū îndatā Adunarea și se a vedè dacā va fi susținutū de uă nouă Adunare, fără chiarū se fi avutū curajulu se de-clare Adunarea desființată și se pro-

ciame dictatura, încercandū-se p'acéstă cale periculosă a potoli și îndestula nevoiele și suferințele țerei c'ua oră mai înainte. A închisū Adunarea și a remasū optū lune la putere, nefacendū nimicū din tôte acestea, nelucrândū cu desevisșire nimicū, contribuindū a mări și mai multu reulu în tôte, împedicandū dezvoltarea vitalității națiunii române, violandū Convențiunea prin decretarea bugetelorū nevotate și prin stringerea silnică a impozitelorū ilegali, dândū elu singurū esemplulu imōrale alū arbitrariulu și alū călcării legilorū; facendū și mai îngrijitoră starea în care se afla magistratura și administrațiunea, venale și prevaricatorie, dupè opoșițiune, și unū scandalu publicū, dupè abținūți, mărindū, în fine, desordinea din finacie, lovite astă dî c'unū deficitū de mai multe milioane.

Dacă la 1 Fevruariu se areta că țera suferè și este îngrijită pentru că nu s'a presintatū Adunării legea de responsabilitate și de inamovibilitate, pentru că nu s'a organizatū instrucțiunea publică, pentru că nu s'a dezvoltatū instituțiunile municipale și comunale, pentru că nu s'a dezvoltatū întărirea armatei, pentru că nu s'a făcutū reforma electorale, pentru că nu s'a delegatū cestiunea rurale, pentru că nu s'a întocmitū bance cari se dea vieță creditulu ajunsū în agoniă; dacā la 1 Fevruariu se dicea că nevoiele și suferințele țerei sîntu aduse la cunoscințele Măriei sale spre a face se se potolescă și se se 'ndestuleze c'ua oră mai înainte, și așa se nu se împedice dezvoltarea vitalității națiunii române; dacā la 1 Fevruariu se declară că tôte aceste îmbunetățiri atătū de dorite de toți Români nu s'arū putè realiza, precumū nici creditulu nu va renasce în țera, de cătū numai atunci cîndu se va putè anunța că ordinea domnesce în finacie, dacā în fine, la 1 Fevruariu se espunea cu nepărtinire că situațiunea țerei este incongruată de pericle și de nenumerate greutăți, care este și care pôte fi astă-ți, dupe optū luni, situațiunea țerei, cîndu nu s'a făcutū nici una din îmbunetățirile cerute de apținūți, cîndu nu s'a potolitū și nu s'a îndestulatū nici una din suferințele și din nevoiele țerei, cari atunci chiarū trebuiau potolite și îndestulate c'ua oră mai înainte, cîndu desordinea din finacie este multū mai spăimîntatōiă, naplătindū se luni întregi lesile și mandatele, și declarandū se chiarū de guvernū unū deficitū de mai multe milioane?

În tôte ne amū întemeiatū pe apținūți, și pe dîșūti facemū judecători. Nu sîntu tôte acestea fapte învederate și cunoscute? Nu sîntu tôte acestea suferințele aretate de apținūți, crescute și duse la culme, dupe optū luni de nelucrare, de arbitrariu, de ilegalități și de corupțiune? Și nu sîntemū astă-ți cu desevisșire desorganizați și slăbiți în întru, și desconsiderați și umiliți în afară? Și nu ne vedemū cu spaimă împinși pe margi-

nea prepastiei a căria vedere ne cōprinde spiritulu de amēțela prăvălitoră?

Cîndu Europa întregă este strebătută, schimbată și transformată de puternica suflare a libertății, cîndu principiile cele mari ale Revoluțiunii de la 89 regeneresă societățile moderne, cîndu dreptulu suveranității poporulu este proclamatū și primitū ca singura base solidă a guvernămintelorū, cîndu națiunile desteptate la vieță și la libertate cerū și Jobindescū constituțiuni în cari se înscrie tôte drepturile și libertățile lorū, cu jurămintulu de a fi puse în lucrare și respectate, cîndu monarchie betrane, întemeiate pe dreptū de mostenie, pe datine seculare, pe obiceiuri vechie, pe credințe înrădăcinate, sîntu silite de progresulu ideielorū, de miscarea societăților, de interesulū lorū de conservare, a preface guvernulu lorū absolutū în guvernū constituționale și a supune actele lorū la aprobarea și la controlulu națiunii, nu este ore uă amară derisiune, uă fatale orbire, uă criminale încercare de a vedè, în miđuloculu acestorū eclatante triumfuri ale libertății și ale progresulu, unū guvernū ajunsū la putere prin alegere, prin voința națiunii, în virtutea unei Convențiuni, puindū și tôte silințele a lovi drepturile națiunii, a nesocoti voturile și declarațiunile represintanțilorū sei, a nu avè nici uă grijă pentru potolirea și îndestularea nevoielorū și suferințelorū țerei, aretate de mandatarii sei, a sugruma libertățile publice, a viola Convențiunea, a desființa regimelē constituționale, și a întemeia guvernulu personale, guvernulu despotismulu?

Și ecă ce vedemū împrejurulu nostru, ecă ce a voitū și s'a încercat a face ministeriulu cădutū, fără a prevedè tôte consecințele funeste ale unei asemeni politice retăcite, fără a se gîndi c'asemenē încercare va grăbi căderea sa care-lu va zdrobi, și va espune țera la cele mai mari pericle și nefericiri.

N'amū vedutū ore în osebite timpuri, în osebite epoce, la osebite popōre, adeveratele cause cari au adus căderea atătorū guverne? Nu cunoscemū ore multe guverne cari au fostū mai tari de cătū guvernulu nostru, și sprijinite de parlere puternice și de armate numeroșe, și cari au cădutū și au peritū în pulbere, pentru că nu voiazū a potoli și îndestula nevoiele și suferințele țerei c'ua oră mai înainte, pentru că lovia drepturile și libertățile poporulu pe cari au juratū a le pzi, pentru că se improvia la reformele cerute de progresulu véculu, pentru că era desconsiderate și slăbite prin abusu, prin corupțiune, prin arbitrariu, pentru că era, în fine, incapabil și nedemni a guverna?

Și cine nu scie că suptū asemeni guverne, care voiesc a sta la putere prin despotismū, uă națiune este de-

gradată, înșoșită, cu anima coruptă, cu mintea abrutită, cădută în cea mai uricioasă corupție care stinge într'însa ori ce simpliment, înecă și cea din urmă scânteie de viață, și o face uă turmă de sclavi de cari pôte dispune ori cine va voi și cari trăescă ori unde și supțu ori ce stepănă?

Darū cine nu scie asemenea că este uă crime, uă sinucidere pentru uă națiune de a primi cu nepăsare se fie aruncată și perdată în această îngrozitoră prepastie, cându, în numele drepturilor sale călcate, în fața peirii de care este amenințată, în virtutea trebuințelor sale puternice de a trăi și prospera, ea este datoră să se ridice cu Legea și Constituțiunea în mână și a lupta contra sperjurilor și usurpatorilor cari calcă Constituțiunea pe care au jurat și cari ducă țera la peire supțu despotismu? Cându Constituțiunea unei țere este călcată, cându guvernul este sperjur și usurpatoriu, acelu guvern perde ori ce legitimitate, și împotivirea cetățianilor este uă datorie santă, este apărarea dreptului și a legii, este mișcarea de mîntuire. Astu-felū au fost pri vite și judecate tôte revoluțiunile triumfătoare făcute pentru apărarea legilor călcate și pentru mîntuirea țerei amenințată a fi prevălită în prepastie.

Pericolele sunt mari. Se nu ne facem iluzii, se nu ne înșelăm a crede că dacă le vom ascunde, vom isbuti a le înlătura, că dacă vom rămâne încă nepăsători, vom dobândi uă adevărată îmbunătățire a stării actuali. Nu este de ajuns a se areta reul, nu este de ajuns a dice țera suferă, țera este îngrijită, țera este amenințată de pericle; acesta s'a făcut de mult și s'a cerut îndreptarea c'ua oră mai înainte. Darū optu lune au trecut, și îndreptarea nu s'a făcut, și suferințele au crescut, și pericolele s'au mărit, pentru că ministeriul, incuragiat și susținut pînă în sfîrșit de apînuiți, a remas la putere optu luni, desconsiderand autoritatea, împedind ori ce organizare, aruncand desordinea în tótă administrațiunea, stringend și cheltind bani publici fără bugete votate, mărind desordinea financiară c'unu deficit de mai multe milioane, atrăgend asupra țerei cele mai mari catastrofe, și făcend-se singuri răspunzători de tôte nefericirile ce potu bintui această infelicitată țera.

Amu espus, fără esagerare, dar și fără iluziune, pericolele stării actuali, aretate de adunarea întrăgă, la 1 Fevruariu, și în tôte chipurile mărte în timpu de optu lune.

Amu espus asemenea, în articolele trecute, singurele mijlulce de îndreptare.

Acum, unu nou ministeriu este la putere, Adunarea se va întruni peste câte-va zile, ce se va face?

Țera astepă cu îngrijire.

Radion.

JUSTIȚIA MILITARIĂ.

Tribunalul Ostășesc.

(Președinte d. colonel Macovei, judecatori maioru Nedelcu și Clincău. Acusatu d. maioru Saegiu. Apărători, dd. coloneli Rahtivanu și I. Voinescu. Cestiunea Costangalia.)

Dup'acesta luă cuvintul d. colonel Rahtivanu și dice:

Domnilor!

Pîn'a nu intra în dezbateri anchetele făcute de d. auditor alu ostii, asupra acușăției aduse contra d-lui maioru Saegiu, permiteți-mi, ve rog, a arunca uă repede privire asupra procedurii.

Dispozițiunea ce ați luat d'a se trâmte d. auditor alu ostii a face această anchetă, o consideru nelegală din două puncturi.

1 Auditoriul Ostii nu se pôte trâmte singuru a face anchetă.

2 Acesta ar fi avutu locu numai la uă ulu douilea sncetă.

Și etă pentru ce:

Prin art. 20 legiuitoriuu determină că în cercetare de crime, comisiunea cercetătoare se fia compusă de trei membri, aleși dintre oficiarii cei mai cu bună reputațiune. Ce se înțelege cu bună reputațiune. A fi probi și capabili.

După uă cerere darū atātu de serioasă amu pôte crede ore că legiuitoriuu a putut fi atātu de neconsecinte, încatu se credă că unu auditoriu, unu singuru individū, se prețuiască mai mult de cātu trei persoane alese dintr'ua armată? Eū nu credū că legiuitoriuu a putut vr'ua dată se se aștepte ca unu auditoriu se fia uă fințā supranaturale ca se covrșescă talentele a trei individe alese. De ar fi chiaru presinte legiuitoriuu și mi-arū spune că asta-i a fostu intențiunea, totu nu l'așiu crede.

Totu ce trebuie darū se presupunemū este că legiuitoriuu, considerind c'acele trei individe cātu de rari merite ar avea, pôte le-ar lipsi sperința formelor cerute de proceduri, a prevedut cā pôte lua parte auditoriuu la cercetarea pregătitoare.

Mărturescū însă însu-mi că art. 117 are uă redacțiune greșită. Unu și adaugat ar face cu neputință d'a se da interpretarea ce i-ași datū. Cu tôte astea elū nu este de cātu urmatoriu, sau mai bine explicatoriu art. 116 unde se dice că, la pricină însemnată, auditoriuu va lua parte și la lucrarea cercetării pregătitoare.

Etă darū că auditoriuu nu pôte lucra singuru, ci urmază a conlucra cu cei lalți membri.

Se ne mărginimū însă a lua art. 117 numai în sensul ce i-ași datū d-vostre. În casul de față, totu nu pôte se fia trâmisiu auditoriuu. Luī nu i se putē incredința astā misiune de cātu cându cercetarea s'ar fi doveditū nepravilnică. Despre cercetare noi nu ne amū ocupatū. A fostu multū mai isbitorie numirea acestei comisiuni nefindū rinduită de șeful oștirii, ci de însuși pirtoriulu. De s'ar fi adoptatū unu asemenea principiu, atunci ori cine ar avea vr'unu conflictū, n'ar avē de cātu se-și numescă o anchetă, se se presinte cu dinsa la justiția ce se-și capete îndestulare; prin urmare, noi n'amū pututū se ne incredințamū de nepravilnicia cercetării, pe cātu timpū amū găsitū nepravilnică numirea iei.

Domnilor! forte logic și legalmente ați procedatū cându, prin procesul verbalu de la 25 Iuliu, ați anulatū acea comisiune, autorisati ce s'a datū în urmă totu acelei comisiuni fiindū contra legii, nu se pôte considera de cātu totu ca cea d'antiiu, nelegală și nelemnică. Așa darū, dacă comisiunea d'antiiu a fostu desființată, nu pôte avea altă sortă nici cea a doua cași cumū nici n'a existatū. Prin urmare, uă înteiacomisiune făcută, n'o putemū osebi de acesta făcută de d. Auditoriu. Eacā darū că nici dupe sensul art. 117, auditoriuu nu putea fi trâmisiu în casul de față pentru uă anchetă atātu de serioasă.

Deosebitū d'acestā acelu art. este privitoriu pentru autorul de lingă comisiunea criminală, erū nu pentru auditoriuu Ostii.

Domnilor! dacă aste juste explicări ce facemū asupra procedurii, nu vorū fi destule a se face se ve schimbati dispozițiunile, voiū fi nevoitu a intra la discuțiunea materiei.

Se studiămū darū împreună ancheta făcută de d. Auditoriu generalū alu Ostii.

În a acte se coprinde cā ancheta s'a făcutū în București, în Galați și în Ismail. În București s'au luatū doveđi de la locoteninții Apostoliad, Virilanov și Catargiu.

Către trele aceste doveđi fiindū

în favoarea acusatului, d. auditoriu le respinge pe base forte slabe și neprimite de legi.

Declararea d-lui locoteninte Apostoliad o respinge supțu motivū că este făcută în urma punerii sale în neactivitate. Se mi arete d. Auditoriu pe care articolu de lege s'a basatū, când a respinsu astā declarare? Ce raportū esiste între nemulțimirea ce va fi simțitū acestū oțieru cu disculparea acusatului? În lege nu se vede de cātu art. 86 care coprinde: „pirtulū se va întreba dacă are vr'o bănuialū asupra martorulu.” Prin urmare legea dă mai mult dreptū acusatului d'a respinge pe martorū, și nu d-lui cercetatorū.

Către acesta domnu Locoteninte Apostoliad și în declararea făcută la 7 Iulie arată cā semnal de retragere s'a auditū din urma colōnii. Acesta se potriveste cu declararea actuală a cornistu Toder Drob, care insoțea pe d. colonelū Călinescu, și care mărturisește cā, cându s'a apropiatū de colōna din stînga, vedindū retragerea ce făcea centru, și rezerva, i s'a ordonatū a da semnalul de retragere.

Așia darū, de amū merge pe raționamentul d-lui Auditoriu, ar trebui se dicemū cā nu punerea în neactivitate a fivutū pe locoteninții Apostoliad d'a mărturisi în favorul acusatului ci cā chiaru mărturia asta pôte a fostu motivul punerii sale în neactivitate. Căci dinsulū a mărturisiu pentru acusatū la ȘEA-PTE, erū punerea în neactivitate s'a urmatū la CINCI-SPRE-DECE Iuliu.

Eū însă nu mergū p'acelu raționamentū și sus-țiu numai cā mărturisirea d-lui locot. Apostoliad este valabilă și nu pôte fi respinsă legalmente.

Declararea d-lui locot. Virilanov o respinge supțu motivū că este în contradicere cu declararea cea d'antiiu. Nu sciu supțu ce impresiune va fi făcutū acestū oficiariu declararea cea d'antiiu. Putemū însă se ne închipimū cā, vădindū cā prin mărturisirea cea-a contibue la condamnarea unu inocinte, mustratū pôte de conștiință, revine și mărturisește adevurul. Care lege ore opreste pe unu marturū d'a nu reveni asupra celor declarate, pîn'a nu săvirși jurămintul? Totū ce era în dreptū d. Auditoriu a pretinde este d'alū sili se jure care din doue declarări susține.

Acastă formă darū rămâne în competența d-stre d'a o sevriși, spre a ve convinge de adevur.

Declararea d-lui locoteninte Catargiu, de și n'arată categoricū ce parte de oșire s'a retrasu antiiu, darū totū meritū se fia respinsă, și sperū domnilorū cā d-stră veți lua actū de dinsa; căci, dacă în adevur darea semnalulu ar fi fostu de la maioru Saegiu, din acelu momentū s'ar fi luatū dispozițiuni seriose asupra-i și greșela s'ar fi pututū repara.

Vomū reveni asupra acestei chestiuni. Totū ce ve rogū să notați acuma este cā zăbava s'a urmatū și nu de ceasuri, darū chiaru de zile. Probă la acesta este destulū ordinul domnului colonelū Călinescu prin care numeste comisiunea cercetătoare și care incepe: „Astăđi pe cându conduceamū trupele etc.” Elū pōrtă date de șapte Iulie pe cându lupta a fostu la trei. Căte interpelațiuni nu s'ar putea face acestei întărđiari, și cari au mare raportū cu declararea d-lui locoteninte Catargiu.)

În Galați toți SOLDATII și OFICIIARI regimentulu No. 5, au mănținutū cā centru și rezerva s'au trasū mai antiiu și în urmă colōna din stînga.

Cornistu Toader Drob, ce inso-

1 Cititoriu ai înțelesū cā apărătoriuu dovedese aci cā tocmai peste patru zile d. Saegiu a fostu acusatū c'a făcutū retragerea. Cumū d. colonelū tăcu patru zile această crimă?

(Nota Red.)

țea pe d. colonelū Călinescu, declară cā pe cându s'au apropiatū de spatele colōnei stînga, vedindū centru și rezerva fugindū, i s'a ordonatū a da semnalul retragerii.

Cornistul Gheorghe Vaman, aretă cā insoțea pe d. loc. colonelū Drăgălinescu, și cā împreună tuaseră direcțiunea, spre d. colonelū Călinescu, și audindū semnalul de retragere i-a poruncitū a-lū repeși și dinsulū.

Aceste declarări tôte s'au făcutū după tôte formele legale, prin sevrișire și de jurămintū.

În Ismail, indată ce a sositū d. Auditoriu, a luatū dispozițiuni d'a se aduce acei doui corniști, a cărora declarare era favorabilă cliintulu meu.

Însuși d. Auditoriu mărturisește ce mijlce nepermise de lege a întrebunțatū ca se-i facū a mărturi contra celor declarate la Galați. Punere supțu areștū și încă deosebitū unul de altul: și nu sciu pînă unde s'au intinsu suferințele acestorū omeni, și ce s'au întrebunțatū asupra; îndestulū cā ei au tăgăditū aci arătările d'antiiu. Și totū ce este de miratū cā anularea acesta se face într'unu modū forte neașteptatū ca se pōtā fi suferit de d. auditoriu. Ei motiveză cā neștiindū carte nu sciu ce s'au scris în interogatoriulu ce li s'au luatū la Galați. Se scie c'acelu interogatoriū este luatū de însuși d. Auditoriu.

Cumū putea ore d. Auditoriu se primescă astū motivū, fără simți uă serioasă ofensă din partea acestorū omeni? Ce pricină ore l'a făcutū se tacă, asupra unei deminții așa de grave ce privea numai pe persoana d-sale?

Dar mai nainte de tôte, așiu ruga pe d. Auditoriu se ne spue pe ce art. de lege s'a întemeiatū cându a luatū niște dispozițiuni atātu de silnice asupra acestorū omeni, în urma sevrișirii jurămintulu? Și cumū a pututū fi mulțumitū numai cu a opusă cā pentru cā se contradice, să nu se fie în semănici una din din declarările numiților?

Tōtā această procedare atātu de nelogicā cātu și nelegală, pôte respunde la tôte întrebările mele și me scuteste d'a le desluși însu-mi.

Cele-lalte doveđi din reg. No. 3. au fostu contra clientulu meu. Soldații în de opste au mărturitū cā colōna din stînga s'ar fi retrasu înainte.

Oficiari asemenea. Numai Locot. Vlădescu și felcerul Urleșnu declară c'a fostu o propagandă serioasă în regimentū pentru a informa pe omeni de ce au a respunde.

Din tôte aceste doveđi, pentru și contra maiorulu Saegiu, d. auditoriu conchide cā clientulu meu este culpabil. Se raționamū puțin asupra lorū, și se vedemū dacă putem se ne unimū și noi cu opinia d-lui Auditoriu.

Mai antiiu de tôte se ne explicamū în scurtū ce este procesul maiorulu Saegiu: Elū este emanatū din tristulu rezultatū alu luptei de la Costangalia la 3 Iulie.

Optu sute de baionete ale armatei noastre, opuse în contra a 200 de insurginți ce au violatū teritoriul nostru s'au perdatū câmpulu de bătăi.

Unu numerū darū atātu de neegalū și avindū unu rezultatū atātu de desavantagiosū, a trebuitū se se caute motivul acestei nenorociri. S'a acusatū darū maiorulu Saegiu cā, prin retragerea colōnei ce comanda, s'ar fi demoralizatū cele-lalte colōne, și cā imitindū-o a părăsitū lupta.

Aci ni se înfățiseză doue feluri de doveđi contradicătoare. Unele apărū pe maiorulū Saegiu ș'altele ilū apasă.

Fiindū cā dupe art. 88 din procedură, urmază a se cerceta mai antteiu marturiu pirtorulu, vomū incepe de la declarările d-lorū oficiari și ale soldaților din regimentulū No. 3.

Nu este de indoitu cā toți dd. oficiari au simțitū o viue mihnire la astā fatală împrejurare. Doria negreșitū uă reparațiune a onorei armelorū, s'au credutū c'o dobindescū prin acusarea făcută maiorulu Saegiu. Nenorocirea însă este cā regimentulū No. 3. este celū care a părăsitū câmpulu bătăiei.

Prin urmare toți se socotescū părtași ai acestui incidente, și dupe al. 5 de la lit. C. a art. 82 nu potū fi după lege primii de martori. Deosebitū d'acesta omenii a acestuia figurează și ca reclamanți, căci au arătatū indig-

narea lorū către șeful regimentulu pentru conduita d-lui maior Saegiu.

Pentru ambele aceste împrejurări, ca părtași ai incidentulu și ca reclamanți nu putea fi supuși jurămintulu. Forma darū ce s'a făcutū cu toți acosti omeni o găsescū cu totulū nelegală, și-mi facū datoria d'a pretinde de la d-stră a fi recusați. Căci numai împrejurările au împinsu lucrările pîn'a mărturisi așa de greu contra mea.

Nu trebuie se scăpămū din vedere cā loc. Vlădescu și felcieru Urleșnu, pentru cā au avutu curagiulū se denunțe propagandă făcută în regimentū, pe datā s'a cerutū darea lorū în judecată ca calomnatori ai șefulu lorū. Ce curagiū darū mai rămâne celorū ce ar fi dispuși a mărturi adevurul? S'a-poi darea în judecată astăđi totū este uă norocire, căci trecindū prin stăniile judiciare, pôte avea cine-va cātu uă datā șanse d'a fi achitatū, darū cându va fi isbitū cu punerea în neactivitate, astā mesurā care seceră pe oficiari din rindurile armatei, de multe ori fără motivū, fără nici unu controlū, dupe uă simplā cerere a unu șefū, nu trebuie ore se ne închipimū cu durere, cā potū fi omeni cari preferū a-și pāta conștiința ca se nu-și piardă esistența?

Așiu dori, d-lorū, încă să cunoscū ce opinione aveți asupra declarării d-lui căpitanū Maican, cā ar fi fostu trâmisiu de d. Colonelū Călinescu, se trâmșă ordine d-lui maioru Saegiu, și cā nu s'ar fi găsitū la comandă. Astā declarare a fostu susținutā și de d. Loc. Colonelū Drăgălinescu. Amū mai vorbitū despre absurditatea acestorū doveđi, darū d. Auditorū vedū cā nu face nici o mențiune despre dinesele.

Se cercetămū acumū și doveđile favorabile d-lui Saegiu.

Cele trei doveđi luate în București, a loc. Apostoliad, Virilanov și Catargiu, pe lingă cari se mai adaugă și a d-lui Cociu ce v'o presentatū cliintele meū acumū, nu potū fi respinse legalmente.

Declararea cornistilor de la regimentulū 5-le, cu tōtā anularea ce voiesce a-i face d. Auditoriu, în contra legii, nu pôte fi de cātu forte valabile, fiindū mărturitū dupe tôte formele prescise de lege.

Declararea d. locoteninte Vlădescu și felcerulu Urleșnu nu potū fi nici decumū respinse pe cātu timpū suntū susținute chiarū prin modulū procedurii urmatū la anchetă. Presința tutului oficiariilor în sala cercetării, lasă destulū ocaziune cliintulu meu a bănui cā influențarū arētările soldaților. Maltratarea făcută acusatulu nu numai din partea oficiariilor, darū chiarū din a d-lui Auditoriu, căci numai d-sa a pututū dispune d'alū pune supțu areștū de rigore unde a gemutū 36 ore pînă cindū s'a pornitū la București supțu convoiū. Și ce convoiū! Nu l'a îngăditū d'a dispune nici de mica sumă de bani ce primise din lēfa sea, ci l'a incredințatū d-lui căpitanū Cociturău, ca se cheltuiască pe drumū, cā cindū s'ar fi temutū cā cu acei bani ar fi pututū corupe pe impiegații vaporulu alu trece granița.

Mai avemū acumū de desbătutū mărturia d-lorū oficiari și soldaților din regimentulū No. 5. Este constatū cā acești omeni, ce formați erū dreptă, s'au implinitū cu sfințență datoria lorū. Dinsū n'au părăsitū câmpulu luptei de cātu cându au remas izolati, și cându au auditū de tôte părășii repeșindu-se semnalul retragerii. Prin urmare numai astā parte de oșire este neatinsă de pricină, și nu trage asupra cea mai mică bănuială cā datū ocaziune acelu tristū incidentū. Cine darū arū îndrăzni se conteste arētările lorū! Nimeni socotescū. Nu chiarū d. Auditoriu nu opeinescū nimicu asupra lorū.

Prin urmare atâtea multe și contestate doveđi, ce suntū în favorul d-lui Maiorū Saegiu, nu mai lasă nicio îndoielă cā d-vostre a prețuimū după lege, veți achita pe acusatū.

Cu tôte acestea, în dorința ce d'a ve putea convinge și mai mult permiteți-mi a ve mai dice doue vorbe asupra strategicii.

Suntemū toți ostași și trebuie raționamū puținū, și asupra acestui punct.

Se presupunemū pentru unu moment cā șeful aripei stîngi, ori de laștū sau de trădere, ar fi datū semnalul de retragere. Oare unu asemenea incidentū trebuie se facă a se perde luptă?

semenea casuri se întâmplă adesea mai în toate reșelele; cu toate acestea mai toate luptele de felul acesta se câștigă. La ce ar servi rezervele, într'ua armată, de n'ar fi a repara asemenea casuri nenorocite?

Dar dacă șeful acestei aripi, în locul de lașitate sau trădare, ar fi făcut o retragere de stratagemă, ca se înșela pe inamic, se-lu făcu a părăsi uă pozițiune favorabilă, și în urmă se năvălescă cu furia asupra-i și se-lu înfringă? În asemenea casu dacă celelalte colone s'ar retrage, s'ar mai putea ôre dobindi unu rezultată avantajos din astă stratagemă?

Dar dacă colona în cesțiune, ar fi fostu sdrobotă cu desevirșire, și n'ar fi mai fostu în stare a susține lupta, și retragerea ar fi fostu o nevoită imperiôră, trebue ôre ca și celelalte colone, și chiară reserva se fugă?

Vedeți, d-lorū, câte casuri potū fi în care retragerea unei colone nu pôte servi de exemplu la celelalte; cu atătū mai multū nu este ertatū a se spune ca o retragere a cinci părți, neautorisată de șeful superiorū pôte demoralisa o trupă regulată, alū cărea numărū covârșaste de trei ori pe alū inamicului!

Este constatată prin anchetă că d. șefu superiorū alū asestei expedițiuni a fostu nelipsitū de la colona din centru. Aci este o simplă întrebare de făcutu. D-sa a pusū ôre se repete semnalulū retragerii, sau oștirea a plecatū fără semnalū? De va fi plecatū fără semnalū, amū lua o tristă ideea că arnata ar fi nedisciplinată! De va fi ordinatū d-sa semnalulū retragerii, atunci n'amū putea dice de câtū d-sa a consimțitū la astă retragere, căci în altū chipū urma a fi luatū dispozițiuni urgenți contra mișcării nelegale ce se pretinde că ar fi făcutu maior Saegiu.

De ar fi fostu adevărată retragerea coloni stinge fără voia șefului, s'ar fi pututū repara astă greșală în mai multe moduri.

I. Se putea tocmai d-nu maiorū Saegiu a se întôrce înapoi cu colona ș'a ține pieptu inamicului. La cea mică improvizare ce ar fi aretatū ar fi fostu criminalū.

II. Putea se se trâmăiță îndată unū șefu superiorū, precumū Loc. colonelū regimentului, ca se ie comanda acestei colone și s'o conducă mai cu bărbăție.

III. Se putea trâmăiță rezerva a înlocui astă colona, care presupunemū că era deja demoralisată prin rêna comandăre a șefului ie.

Dar de ôre-ce nici una din astea tôte nu s'a făcutu, de ôre ce oștirea a plecatū chiarū din corulū unde se afla presinte șefulū superiorū, apoi nu se pôte crede că oștirea s'au retrasū după semnulū d-lui maiorū Saegiu.

Aceste puține reflexiuni, chiarū de ar lipsi, atâtea doveđi valabile ce vorbescū în favôrea ciintelui meu, totū ar fi destule, d-lorū, se apere pe d. maiorū Saegiu, de ori ce umbră de bănuiele că nu ș'ar fi implinitū datorita de unū bunū ostașiu.

București 1863, Octombrie 24.

Domnule Redactore alū Romanului.

Adevărul din pământu a răsăritū

„și dreptatē din ceruri a privitū“.

Acum cāndū mezatulū Germāneșilorū l'au stricatū, cāndū prin aciasta s'a sdrobotitū anima a 7,500 suflete Romānești muncitorū de pământū, nu pentru că dōră n'a remasū mezatulū bunū și arenda asupra lorū, ci pentru că pe nesimțite, și lipsiți de cunoștița adevărului, au făcutū gustulū vrășmașilorū celorlū fără de lege, ce până și în fața împărățiilor chezașe drepturilorū romānești au fostū, suntū și vorū fi în veci de veci în contra binelui și a înfloririi pontășilorū (clăcașilorū). — Ca vechilū și apărătorū din copilăria mea aceste trupe amarū chinuitū de a totū puternicū timpurilorū trecute, datorita mi poruncește, atătū pentru ei, câtū și chiarū pentru onôre diarului ce pōrtă titlulū Romānului, pe care domnia vōstră l'ū alcătuitū și sinteți respunde-tori în fața Națiunii și a cugetului, a dovedi că cele lipărite în elū pentru mezatulū Germāneșilorū suntū atătū de departe de adevărū, câtū e de la pământū până la cerū.

I. Pentru că d-na posesșoarea de și tu adevărū a atirdisitū la meza-tul de anulū trecutū rămāndū arenda asupra-i cu suma de 11,750 galbeni, bez cheltuețele condiții, inse nădejdea

d-sale au fostu a plăti numai 7,000 galbeni fără deciuială, fără dare de pământū și fără celelalte condițiuni; așa era zdelca călugăro-Greciască în-tărită de judecata turcescă; dovadă chiarū reclamațiile d-sale arendașița fiitōre în Ministerulū Cultelorū, precumū și mijlocirile Consulului Francesū cā-tră cărmuirea romānescă, fiindū d-na arendașița sudită; și mai mare dovadă că au fostu o șagă suirea la acestū

galb. lei.

600	—	14	acei câte de ce la sută (transmiterea).
244	—	13	darea de pământū.
450	—	—	a patra parte din 1,800 galb. pentru facerea a 3 biseric.
30	—	—	pentru birulū pădurilorū.
80	—	—	un stogū de fānū de măsurā.
90	—	—	30 chile grāu grāunțe.
105	—	—	30 chile grāu fāinā (mālaiū).
40	—	—	20 chile păpușoiū.
40	—	—	40 chile orzū.
90	—	—	30 stānjini lemne.

1769 — 27 (Aceste produse duse tôte în Iași la Monastire).

6402 — — cāșturile.

7871 — 27 Acestea tôte din anuale.

Afară de acestia, mai suntū două rânduri de coșare, de 2,300 chile, care pe diasupra cu economiā se potū socoti 1,150 galb.

Unū ambarū de 1,200 chile, erū pe deasupra socotitū 1,200 galb.

Uā mōrā cu două petre la gura Podolenilorū, erū pe diasupra socotitā 400 galbeni.

Tôte acestea prevađeste în condițiile lăturale, care împreună cu celelalte condeia urcă la suma de 9,000 galb. pe anū, erū nu 5,000 galb. precumū d-vōstrā arātați prin diara în fața lunei.

Domnule Redactor!

A spune adevărulū este datorita veri-căruia muncitorū, de acea-a spunū în fața țarei mele, în fața prietenilorū și a neprietenilorū, ce ca unū omū trebue să amū, căci altū-felū nu m'āși putē numi omū, că d-nu Cogălniceanu, care din copilărie lui au fostū plāsmuitū a ajuta, și a jertfi pānū și pānē de la gura copiilorū lui pentru imbunătățirea sōrtei țaranului Romānū, pentru care și'a agonisitū atâtea dușmani în câtū suntū mai mulți de câtū perii capului meu, a datū totū ajutorulū, sfārmendū tôte bandele ce se adunaserā ca la o pradă ôre-care, spre a sui pe bieții pontăși la unū prețiu atătū de mare, câtū se nu mai pōtā ei fi în stare alū da, spre a nu l' scapa se se in-frupte și ei bunulū muncitorū lorū, le au datū inchā și garanțā fără nici o folosință, veđāndū că se facū pedici de a se primi acea-ace o avemū mai nainte; darū D-le, sprijinū că D-nu Cogălniceanu au datū acestā garanțā fără nici o folosință și acestā ce sprijinū eu, 1000 familii vorū sprijini ve

în preună cu mine; în fața țerei ve deifā pe D-vōstrā și pe anonimulū co-respundinte alū Dumne-vōstrā, ca se doveditū din contra. — Alătorea cu D. Cogălniceanu au fostū și D-nu Dimi-trie Cozadini, care în anulū trecutū singurū singurelū a datū chezașie (pe cāndū eū nu gāsiamū nicāirea) pentru acești sāteni, de a fostū primitū la me-zaturi; căci D-nu Cozadini n'a uitatū și nu uitā nici o datā că în divanulū Ad-hoc a lucratū cu acē bărbātie ce puțin romāni o au proprietari de condiția D-sale, de au iscālitū amanda-mentulū d-lui Vasile Mălinescu, iscālitū de 25 deputați, prin care s'a cerutū în fața Europei rāscumpărare Boeres-cului; și fiindū că prin adunarea ce este țera legală, a vedutū că nu e chipū a se pune în lucrare acestū mārētū și inaltū planū pentru înflorire și mārirea nēmului Romānescū, muncitorii de pământū se silescū alū dobāndi prin in-dustria; apoi, spre a putea smulge spai-ma și grōza ce intrase între unii din reacționari proprietari, a făcutū pose-sori pe locuitorii de Rādășānt, de Sā-boani, Pilești, Comarna, Scposeni ș. a. l. și fiindū Ministri în Moldova,

mare prețū, căci nici suma de 7,000 galbeni (despre foncierie și deciuială nici nu vorbescū, vor vorbi financiele la socoteli) n'a avutū de unde s'o plă-tescă.

2. Diceți în diaru că s'a rearen-datū cu sume de 5,000 galbeni; mare ne adevărū, căci d-vōstrā care ați a-vutū totū-deuna în piciorē Ministeriulū ați pututū vedē că au fostū suma de 6102 galbeni cāșturile.

Mai adăogiți cātră acestā sumele:

în preună cu d-nu Cogălniceanu și ce-lalți, mai multe moșii de ale statului au stārūitū fățișū chiarū, de le au luatū sāteni, ca să dea dovadă că nu pōte fi nici o teamă cāndū va fi și țaranulū de capulū seu pentru alū seu interesū, dovedindū că dogeaba și făcu spaima reacționarii proprietari, că pontășii a-junși o datā deplinū stāpāni pe vetrele și ogorele lorū, arū fi periculoși pen-tru proprietate, netrebnicū pentru so-cietate și mișei pentru apārare națio-nalității Romāne. — Dacă voiți s' aveți dovadă despre această maro înainte, bino-voiți a ceti tôte foile de publi-cație ale întregii Romānii, și veți ve-dea că nici o moșia din acele rămase pe sēma pontășilorū, nu numai că nu s'a rearendatū, nu numai că nu s'a făcutū nici unū procesū, ca sei publice ca le a mēcatū holdile lăcustile, că i-au inecatū puhoale, că i-au sārācitū sēcetele, că nu s'a îndeplinitū cassa contractuitōre condițiile, precum au fă-cutū mulți alți; dovada la aciasta Tri-bunalele, ce gemū de procesuri, unulū mai mare de câtū altulū; dēru încă au plătutū tôte cāșturile pe deplinū și la timis. — Cerespundinți Domniei-vōstre din Iasy, suntū cu totulū ômeni nepriitorii nēmului țarenescū, și suntū atătū de inverșunați în contra lorū, câtū decā puținā erū erta, arū urma pro-verbului romānescū: „adicā erū inghiți într'ou sorbiturā de apă.“ Și cunoscū fōrte bine pe dumnialorū; unulū din ei au fostū și în Onorabila camerā a Di-vanului Ad-hoc, și care nu s'a sfittū în fața potentatilorū împărățiilor che-zaze drepturilorū nōstre, a rosti de pe Tribuna țerei (pe cāndū amandamentulū domnului Mălinescū vorbitū mai susū ce nu era de șagă, pusise în ferbin-tālă pe desperații reacționeri) urmā-tōrele vorbe: „O aceli căruia i-ai cōtestatū naționalitatea, vedeți cum a-pārā astādi proprietatea.“ (Cetiascāsă buletinele acelei Adunări și se va lā-muri).

Graba ce ați aratatū domnia-vō-strā cu publicarea acelorū co-respon-dențe, a făcutū cu atătū mai multū reū biețilorū nenorocitū pontăși, cu câtū nu mai ați estrasū ceva din cuprinsulū lorū, și nici ați datū de față pe sub-semnatori ca se se vađā în fața lunei, dacā ei suntū sēu ba apāratori acestei pricinī dumneđești, căci glasū popo-rului, este glasulū lui Dumneđeu sântū, și ce aceste îprejurări ați descūrājatū și pe cei mai de inimā ômeni pentru binele țărănescū; de vrems ce, mulțā-mitā corespondentelū domniei-vōstre, acești ômeni în locū se gasască pentru buna lorū faptā recunoștița, au gāsitū calomniā, și prin cine? Dumneđeule! Dumneđeulū meu! mă înfiorecā a roci! prin domnia-vōstrā prin domnia-vōstrā care ați făcutū loterii pentru nenoro-ciți clăcași aretați în Ianuarie 1862; prin domnia-vōstrā! care ați fostū sup-usū și unei judecāți, voindū a i face numai de câtū culpabili de cea a ce nu era vinovatū, prin d-vōstrā! care totū deauna v'au cēspresu declarāndū în fața lunei întregi că doriți binele și fericirea poporului suveranu. Eū, domnule redactorū, și ca omū și ca avocatū, m'amū silitū fără de a ave pretenții de susnicie sēu schivirniseli, ca anulū ce suntū pogoratorū dreptū din neamulū romānescū, a lucra pe cāile cele mai cuvincioase pentru bi-

nele și înflorirea pontășilorū, cu tôte pedicile ce am întimpinatū fiindū că în totūdeauna au fostū o slobođenie de tiparū care mi dā mână de ajutorū; as-tādi însă cāndū Iașulū nu mai are nici unū diaru, și cāndū diarulū celū mai însemnatōrū a Romāniei, înșelatū, s'a grābitū a veni în contra interesulū a 1000 de pontăși, s'ōrsā olaga lorū 8 ani d'a rāndulū de către o posesie gre-ciască, ređemate aceste temeuri pe niste corespundințe despoiate de totū felulū de adevărū.

Incheiū dicēndū că blestemulū și lacrāmile a 7500 suflete, bărbāți, femei, bătrāni și prunci, prosternați la pământū în vuetulū clopotelorū și în rușele în-nālțate la atotū țitorulū, să cadā pe crestulū acelorā ce au lucratū pentru a se încātușia Slobođenia, odihna și folosința lorū; puindū în nevoi pe cărmuire de a strica međatulū, și de a-cuma D-đeu stie, dacā la altulū va mai remānea pe sēma lorū, și nu se vorū țese intrigele cu așa meșteșuguri, în câtū se n'o mai pōtā lua de felū.

Credēndū, d-le redactorū, că ne-pārținirea este vieța ori căruī omū ce dorește slobođenia tiparului, de și le-gea îndatorēdā pe ori-care ce are rās-pundere pentru unū diaru a tipāri rās-punsurile fără opunere, totuși eū vā rogū în numele a 1000 familii, a tipāri acestū rāspunsū în diarulū ce d-vōstrā cărmuiți, fără a scōte ceva din elū.

Căci suntū alū domnie-vōstre etc.
N. Bossie.

Domnului Ministru alū Justiției.

D-le Ministru,

„Suntū trei-đeci de ani de cānd me aflu funcționariū publicū, și, întotū cursulū acestū timpū, atrāgēndū mul-țumirea publicā, nu s'a ivitū în contra mea nici uā reclamațiune, nici uā im-putare, nici unū blamū, precumū nici vre uā censurā ca ea pretinsā de Pro-curorele generale și de secțiunea cri-minale a curții de casațiune, în pro-cesulū în care a fostū acitatū „Romā-nulū“ de majoritatea curții criminale din care amū făcutū parte.

Carierea mea de funcționariū pu-blicū n'a fostū îtreruptā de câtū doui ani, câtū amū statū espatriatū ca re-voluționariū la 1848, și alți trei ani: de la cāimăcāmia din 1858 (cāndū me aflamū suplētū la curtea d'Apelū din Craiova și amū refusatū uā altū func-țiune mai superiōrā ce mi se destina-se) până la 1862 Martiū cāndū amū fostū chīamatū de guvernulū constitu-țiunale la înființarea Curții de casați-une, ca Primū-grefierū, spre a organi-sa grefa ei.

Guvernele trecute n'au încetatū de a pāzi în privința mea principiulū pusū prin art. 215 din regulamentulū orga-nicū, înaintēndū-me gradualmente din tr'ua funcțiune în tr'alta, precumū: gre-fierū, judecātorulū, Președinte, Prefectū de districtū, supleantū la curte, Primū grefierū la Curtea de Casațiune, mem-bru la curtea din Craiova, membru la curtea Criminală din București.

Așa, guvernele regimelū regu-lamentariū, și chiarū în urma părții ac-tive ce luasemū în guvernulū provisoi-riū din 1848, ca secretarū alū seu și șefū alū cancelariei sēle, departe de a me mai persecuta dupe ce m'amū în-torsū în țerā, s'au aretatū juste către mine, înaintēndū-me în funcțiuni dupe cuvīnșā și în demnitățile cerute de e-rarchia funcționilorū în acelu timpū.

Nu puteamū, darū, crede că toc-mai acumū voiți fi espusū la loviri ca acea-a ce mi se face prin decretulū de permutarea mea ce membru, de la Curtea Apelatīvā criminală din Bucu-reșci, la acea-a din Craiova.

Domnule ministru, ierarchia pute-rii judecătorești între toți funcționarii ca și între membrii curților din Craio-va și membrii curților din București este constatată atătū prin apunamen-tele mārģinite prin legea fundamentale câtū și prin usu, astū-felū că judecā-torii de curțile din Craiova au fostū înaintāți judecātori la curțile din Bu-curești, și încă unii din acestia au pre-feratū pe cele din urmă chiarū pentru funcțiunea de președinte la curtea din Craiova renunțēndū și la avantajelū remunerariului. Și astū-felū, nu e pre-cedinte ca unū membru de la curțile din București se fi fostū permutatū vre-uā datā în acea-și calitate de mem-bru la curțile din Craiova.

Permutarea mea, darū, acumū, de

la curtea criminală din București ca membru la curtea din Craiova, nu o potū considera de câtū ca uā disgrā-țā și uā înapoiere nedreptā, fiindū că de și nu este deosebire între atribu-tele constitutive ale ambelorū curți, este însă uā deosebire fōrte importan-te între emolumente, cari afectēzā nu numai condițiunea mea materiale de e-sistențiā, darū și chiarū drepturile me-le eventuale de pensiuene.

De nu avemū încă uā lege de i-namovibilitate care se asicure poziți-nea funcționariilor, nu credū însă că acestā lacunā a legislațiunii nōstre pō-te da unū ministru dreptulū de a atin-ge considerațiunea unū judecātorii, și prin mesura ce a i l' luatū me cu-noscū atinsū, și atinsū pe nedreptū.

Pusū în acestā stare prin decre-tulū ce mi-ați significatū, nu potū de câtū a refusa postulū ce mi oferitū și a protesta.

Primiți, darū domnule ministru, acestā demisiune a mea, și în același timpū asicurarea respectuoselorū mele considerațiuni cu care amū onôre a fi.

Alū Domniei vōstre servitore
C. Romanescu.
Anulū 1863. Octombrie 27.

Redacțiunea către domnului E... din Ploesci.

Domnului meu.

În scrisōria ce ați bine voitū a ne adresa la 20 Octombrie ne invitați a chīama atențiunea ministeriului asupra numerōselorū neregularități urmate în alegerea membrilorū municipalū din Ploesci. Dați-ne voie a ve declara, domnului meu, c'acēstā legitimā dorință ce aretați, ni se pare de prisosū astādi a ne mai încerca s'o îndeplinimū, căci încerearea nōstrā ar remānea fără nici unū rezultatū.

V'aduceți amine că îndată ce noulū prim-ministru a luatū māsura privitorii la municipalitatea din Iași, ne amū grā-bitū a i aduce aminte ilegalitățile multū mai mari sevrite în alegerea membri-lorū municipalității din București. Cu tôte acestea, d. prim-ministru n'a luatū încă nici uā măsurā în privința ace-storū mari și scandalōse abususuri. În-țelegeți darū fōrte bine că suntemū pu-cinū încurajați de d. prim-ministru a mai trage luarea sa aminte asupra a-legerii municipalității din Ploesci, cāndū n'a făcutū nimicū pentru cea din Bu-curești.

Credemū însă că puteți a vē im-plini pinā în sfirșitū datorita, adresāndū d. prim-ministru uā protestare suscri-să de majoritatea alegătorilorū. Pōte se fiți mai fericitū de câtū noi, mai dāndū-ne ocasiunea se vorbimū din nou despre ilegalitățile flagranți comise în alegerea consiliului municipal din Bu-curești, provocate de ministeriulū tre-cutū, și tolerate de ministeriulū actualē.

Redacțiunea către domnii M... și N... la Tecuciu.

Domnii mei.

Doriți a sci pentru ce n'amū pu-blicatū relațiunile ce ați bine-voitū a ne trāmte în privința bandei de țihari care s'a descoperitū acolo, fără ca d. prefectū se ie nicī uā mesurā pentru urmārirea și prinderea acei bande, pen-tru cause pe cari ministeriulū ar putē fōrte lesne a le afla.

N'amū publicatū atunci acea re-lațiune, avēndū încredințarea că suptū ministeriulū trecutū ori ce descoperire de abususuri, nu numai nu putea atrage atențiunea ministeriului spre a le pe-depsi, darū de multe ori era din ne-fericire unū mi locū de noce abususuri.

Astādi, ne place a crede că noulū ministru, în interesulū moralității pu-blice, și negreșitū în adevărulū seu interesū, va fi recunoscătorii acelorū cari l' vorū face cunoscute abususuri, și va pune tôte silințele sale spre a le face se încetse, trāmțāndū înainte jus-tiției pe făptuitorii lorū.

Ne mai avēndū însă relațiunile ce ne-ați datū în privința bandei de țihari din Tecuciu, ve rugāmū se bine voitū a ne mai trāmte ameruntele ce socotitū că trebuescū publicate, sau și mai bine, a reclama d'adrepulū la d. ministru de interne care va lua, sperāmū, mēsurile cuvenitū pentru stīr-rea și pedepsirea acelorū abususuri scan-dalōse.

